

Informacja w sprawie rozpowszechniania „Prac CIOP”

Podobnie jak w roku 1953 „Prace CIOP” są rozprowadzane w roku bieżącym systemem abonamentowym. Zakłady pracy, instytucje i osoby prywatne, które pragną zapewnić sobie otrzymywanie kolejnych zeszytów „Prac CIOP” w roku bieżącym powinny przesłać zamówienie na ich dostawę do:

KSIEGARNI TECHNICZNEJ „DOMU KSIĄŻKI”
WARSZAWA, UL. BRACKA 20.

Zamówienia należy składać na formularzu, który otrzymać można w tej księgarni. Zamówienia złożone na rok 1953 tracią swoją ważność po wysłaniu przez księgarnię ostatniego zeszytu „Prac CIOP” za rok 1953. Na rok bieżący każdy abonent powinien złożyć nowe zapotrzebowanie.

Przesłane zamówienie zobowiązuje do odbioru i opłacania wszystkich zeszytów wychodzących w ramach planu wydawniczego danego instytutu na rok 1954. Zwroty nie będą przyjmowane.

Na podstawie zamówień Księgarnia „Domu Książki” wysyłać będzie zamawiającemu kolejne zeszyty „Prac CIOP” za rok 1954. Przesyłka nastąpi w miarę ukazywania się poszczególnych zeszytów za zaliczeniem pocztowym z doliczeniem kosztów przesyłki. Na odbiorcy ciąży obowiązek wykupienia z poczty paczki zaraz po zawiadomieniu o nadejściu, gdyż zwłoka powoduje odesłanie paczki przez pocztę z powrotem do księgarni, niepotrzebną korespondencją i koszty powtórnego wysłania.

Księgarnia dostarcza również na zamówienie poszczególne zeszyty „Prac CIOP” z roku 1951, 1952 i 1953 w przypadku posiadania ich na składzie.

S. W.

Akcja szkoleniowa CIOP

W związku z realizacją postanowień Uchwały Prezydium Rządu z dn. 1.VIII.53 dot. postępu w dziedzinie bhp, zaraz po jej ogłoszeniu we wrześniu ub. r., nastąpiła znaczna intensyfikacja działalności wszelkich zainteresowanych w tej dziedzinie instytucji. Szczególny nacisk położono na zagadnienie szkolenia kadr inżyniersko-technicznych w zakładach pracy. Zgodnie z Uchwałą zakłady, które nie prowadziły szkolenia w tym względzie, powinny je były rozpocząć jeszcze w IV kwartale 1953 r.

Centralny Instytut Ochrony Pracy włączył się w powyższą akcję znacznie szerzej aniżeli wynikałoby to z obowiązków ustalonych dla CIOP w § 20 wspomnianej Uchwały. Konieczność szerokiego współdziału łącznie z CRZZ i Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej wynikała ze słabego przygotowania wielu resortów do wypełniania zadań przewidzianych Uchwałą. Braki w kadrach, brak ujednoliconej struktury organizacyjnej i ustalonych metod pracy terenowej powodowały, że programy i organizacja szkolenia były b. różnorodne a często nie na odpowiednim poziomie.

W pierwszej fazie opracowano w CIOP tzw. „uwagi wstępne” o szkoleniu zawierające tezy organizacyjne i tezy programowe, które miały za zadanie pomóc resortom w układaniu własnych programów i metod.

Tezy organizacyjne stawiały m. in. postulat wykorzystania jako prelegentów na kursach inżynierów i techników tych zakładów, w których jest prowadzone szkolenie. Miało to umożliwić jednoczesną realizację wielu kursów na terenie całego kraju. Z powyższym postulatem związany był następny, wskazujący na konieczność dostarczenia tym prelegentom dokładnych konspektów i skryptów, pozwalających na prowadzenie wykładów.

Wstępne tezy programowe zawierały tematy części ogólnej programu szkolenia, podbudowane zwięzłą dyspozycją treści. Część ta miała być ułożona w ten sposób, aby mogła służyć możliwie znacznej liczbie resortów, była więc międzybranżowa. Branżową część programu przewidziano do

opracowania przez resorty na podstawie specyfiki branżowej i znajomości lokalnych warunków. W omawianych „uwagach wstępnych” podane były tylko ogólne wskazówki metodyczne.

Całość „uwag wstępnych” została przedyskutowana na zwołanej przez CIOP konferencji międzyresortowej. W wyniku konferencji przyjęto w zasadzie tezy organizacyjne, a wstępne tezy programowe zostały ponownie w CIOP przepracowane z udziałem przedstawicieli CRZZ i Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i w ostatecznej redakcji przesłane resortom do wykorzystania wraz z rozwiniętymi wskazówkami metodycznymi do opracowania części branżowej szkolenia.

Omawiana część ogólna programu przedstawia się jak następuje (podano bez dyspozycji treści):

I Ochrona pracy w gospodarce socjalistycznej	— 2 godz.	wykładu
II Zagadnienia prawne ochrony pracy	— 3 „	„
III Analiza wypadkowości i zagrożeń chorobowych oraz ogólne wskazania zapobiegawcze	— 2 „	„
IV Organizacja i działalność służb bhp	— 3 „	„
V Szkolenie załóg	— 1 „	„
VI Podstawy fizjologii i higieny pracy	— 3 „	„
VII Ogólne zasady klimatyzacji	— 2 „	„
VIII Oświecenie zakładów pracy	— 1 „	„
IX Bezpieczeństwo pracy przy urządzeniach elektrycznych	— 2 „	„
X Zasady bezpieczeństwa pracy przy urządzeniach mechanicznych	— 2 „	„
XI Ogólne podstawy bhp przy transporcie wewnątrzzakładowym	— 2 „	„
XII Ochrony osobiste	— 2 „	„

Razem 25 godz.

Wskazówki metodyczne przewidziane były zasadniczo dla autorów konspektów i skryptów wykładowych. Układ ich jednakże może być wykorzystany także i przez prelegentów, gdyż charakteryzuje sposób wykładu i podejścia do tematu.

Jest pożądane, aby prelegent opracował wykład tylko na podstawie szczegółowego konspektu i wygłaszał go, a nie czytał, ożywiając przykładami z miejscowego terenu i nawiązując do miejscowych warunków.

Omawiane wskazówki metodyczne wysuwają następujące postulaty:

1. Ujęcie danego tematu powinno uwzględniać założenie, że prowadzone kursy mają na celu doszkalanie inżynierów i techników w problemach, które w zakresie podstaw technicznych powinny być mu znane; w przypadku bowiem szkolenia podstawowego liczba godzin musiałaby być wydatnie powiększona a dyspozycje treści odpowiednio rozszerzone. Uwaga ta nie dotyczy zagadnień fizjologii i higieny pracy, które powinien lekarz traktować podstawowo.

2. Ujęcie tematu powinno wyczerpywać zagadnienia *metodologiczne* a dane techniczne i opisy sytuacji podawać o tyle, o ile jest to niezbędne dla ilustracji metody oraz konieczne do zapamiętania ze względu na częste użytkowanie tych danych lub powiązanie ich z metodyką zagadnień pokrewnych.

Inżynierowie powinni więc przede wszystkim poznać: charakter danego problemu, jego powiązanie z technologią, metodę postępowania techniczno-organizacyjnego przy usuwaniu źródeł zagrożenia oraz metodę szukania odpowiednich danych dla pogłębienia tematu (instytucje, literatura).

Przeładowanie wykładu wiedzą, którą trzeba zapamiętać w sposób mechaniczny, zwykle nie prowadzi do celu.

3. Poszczególne problemy danego tematu należy wiązać w oddzielne całości (rozdziały i punkty), łączące się bądź na zasadzie ochronologii czy związku przyczynowego, bądź też innego powiązania logicznego.

Problemy, których poznanie ułatwia z kolei zrozumienie problemów pokrewnych, powinny być więc — zgodnie ze wskazaną zasadą — umieszczane wcześniej przed tamtymi.

4. Należy unikać powtarzania tych samych problemów, chyba że chodzi o nowe naświetlenie danego zagadnienia lub powiązanie go z innymi.

5. Przy opracowaniu konspektu powinno się wskazywać na potrzebę wiązania tematu przez wykładowców z miejscowymi warunkami zakładu pracy oraz przytaczania przykładów z danej branży lub zakładu.

Powiązania tego rodzaju znacznie ożywiają wykład i pobudzają uwagę, wskutek czego przyczyniają się do lepszego przyswojenia tematu.

6. Wykład powinien przewidywać i pobudzać do stawiania pytań lub prowadzenia dyskusji, na którą może być poświęcona bądź oddzielna godzina, bądź też kilkanaście minut po zakończeniu każdej godziny wykładowej.

7. Właściwe ujęcie tematu, np. techniczne (jeśli chodzi o pracę na obrabiarkach, przy urządzeniach klimatyzacyjnych lub innych produkcyjnych itp.) lub medyczne (jeśli chodzi o tematy z dziedziny fizjologii lub higieny) powinny m. in. uwzględniać następujące elementy, których wykorzystanie będzie zmienne tak pod względem liczby, jakości, jak i rozmiarów:

- a) analiza wypadków bądź warunków pracy i wnioski profilaktyczne,
- b) postęp techniczny,
- c) dane profilaktyczne ujęte kompleksowo, tzn. środki techniczne w powiązaniu z organizacyjnymi, szkoleniem i podstawami prawnymi,
- d) racjonalizacja i wymiana doświadczeń
- e) podstawy fizjologiczne,
- f) działalność służby bhp,
- g) dane ZSRR i krajów demokracji ludowej,
- h) podstawy prawne.

Poza tym w każdym temacie powinna być wskazana bibliografia, poczynając od źródeł polskich, dostępnych na rynku księgarskim.

Jednocześnie CIOP rozpoczął akcję nad opracowaniem i wydaniem skryptów na podstawie ustalonego (podanego powyżej) programu. Skrypty te postanowiono wydać drukiem, gdyż ze względu na przewidywany znaczny nakład wydanie na powielaczu byłoby niewystarczające. Wydania drukiem podjęło się PWT. W chwili bieżącej wytypowani autorzy skryptów opracowali już swe tematy i przystąpiono do druku.

Poszczególne wykłady ukażą się w formie oddzielnych cienioków broszurek, zawierających krótkie wskazówki dla prelegenta, konspekt wykładu i właściwą treść skryptu. Broszurki te można będzie kompletować razem w jednej oprawie lub też dzielić zależnie od potrzeby.

Skrypty te powinny ułatwić przeprowadzenie akcji szkoleniowej, a więc przyczynić się do zrealizowania postanowień wymienionej na wstępie Uchwały Prezydium Rządu.

S. F.